

наслідків виникнення та поглиблення кризи для усіх суб'єктів процесу фінансового оздоровлення); принцип багатоваріантності розробки можливих процедур фінансового оздоровлення з врахуванням чинників невизначеності і ризику; принцип реалістичності в оцінці ситуації, успіхів або невдач, які мають місце.

Взаємодія між елементами системи фінансового оздоровлення здійснюється з використанням різноманітних інструментів, серед яких основними є фінансові, організаційні, маркетингові та аналітичні інструменти.

Отож, реалізація системи, яка охоплює комплекс взаємопов'язаних елементів, забезпечують досягнення оптимального використання наявного потенціалу банківської установи та її фінансову стійкість.

Інформаційні джерела:

1. Поняття системи [Електронний ресурс] // https://pidruchniki.com/91253/ekologiya/ponyattya_sistemi#79
2. Болдирев О. О. Тимчасова адміністрація як інструмент антикризового управління банками / О. О. Болдирев // Вісн. Укр. акад. банк. справи. – 2009. - № 2. – С. 75.

УДК 330.322

О.М. Єгорова (*ХДУХТ, Харків*)

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ КАПІТАЛОМ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ

В інвестиційній діяльності торговельних підприємств капітал розглядається як засіб вкладання в суб'єкт інвестування з метою збільшення вартості інвестицій. Актуальним є дослідження джерел формування капіталу та визначення інвестиційного капіталу як сукупності власних і позикових ресурсів, співвідношення яких визначає ступінь інвестиційної залежності підприємства (табл. 1).

Як свідчать дані табл. 1, найбільшу частку позикового капіталу за 2014-2018 рр. мають підприємства ТОВ «Руш» (87,7-67,4%), ТОВ «Гідротерм» (67,2-56,1%), що значно ускладнює їх фінансову діяльність, оскільки потребує додаткових витрат на сплату відсотків за позиками, погашення кредиторської заборгованості, знижує показники ліквідності та фінансової стійкості.

Таблиця 1 – Обсяг та структура джерел фінансування інвестиційної діяльності торговельних підприємств Дніпропетровської області за 2014-2018 рр.

Назва підприємства	Роки									
	2014		2015		2016		2017		2018	
	Власний капітал, тис. грн., %	Позиковий капітал, тис. грн., %	Власний капітал, тис. грн., %	Позиковий капітал, тис. грн., %	Власний капітал, тис. грн., %	Позиковий капітал, тис. грн., %	Власний капітал, тис. грн., %	Позиковий капітал, тис. грн., %	Власний капітал, тис. грн., %	Позиковий капітал, тис. грн., %
ТОВ «Руш»	117487	838802	404587	1207204	620432	1387569	861737	1654873	1381826	2856220
	12,3	87,7	25,1	74,9	30,9	69,1	34,2	65,8	32,6	67,4
ТОВ «Гідро-терм»	875,6	1794,9	1039,5	1043,1	799,8	1640	1142,7	1071,3	882,9	1127
	32,8	67,2	49,9	50,1	32,8	67,2	51,6	48,4	43,9	56,1
ТОВ «Техно-парк Плюс»	1607	203	2454,2	162,2	3023,8	300,1	3617,8	238,5	4013,8	175,3
	88,8	11,2	93,8	6,2	91,0	9,0	93,8	6,2	95,8	4,2
ТОВ «Ласка - К»	547,4	297,5	573,4	845,9	577,4	649,7	662,8	817,3	669,7	982,4
	64,8	35,2	40,4	59,6	47,1	52,9	44,8	55,2	40,5	59,5
ТОВ «Чайний дім»	1096,6	1267,7	2093,5	1533,1	1643,4	2420,8	1600,6	2720,7	2299,1	1609,1
	46,4	53,6	57,7	42,3	40,4	59,6	37,0	63,0	58,8	41,2
ТОВ «Пивна Гільдія»	1507,4	23,8	1547,9	136,4	849,1	350,2	1381,8	380,2	2372,6	407,7
	98,4	1,6	91,9	8,1	70,8	29,2	78,4	21,6	85,3	14,7

Збільшення частки позикових коштів у структурі капіталу підприємств ТОВ «Ласка-К» (35,2-59,5%), ТОВ «Чайний дім» (53,6-63,0%) підвищує ступінь їх фінансових ризиків та залежності від зовнішніх фінансових джерел.

Якщо в процесі своєї діяльності підприємства в основному орієнтуються на власні джерела, це приводить до зміцнення їх стабільності та підвищення фінансової незалежності. Для інвесторів така ситуація є більш надійною, оскільки виключає фінансовий ризик неповернення боргів. Результат і ефективність діяльності підприємства залежать від того, наскільки раціонально використовується капітал. Дотримуючи певні пропорції власного і позикового капіталу, можна забезпечити платоспроможність підприємства, необхідний рівень фінансової незалежності, рентабельності [1].

На кожній фазі управління капіталом важливо проводити його оцінку. Функціональні особливості торгівлі передбачають використання ресурсного підходу до інвестиційних проєктів, що передбачає послідовне перетворення фінансових ресурсів в основний елемент торгівлі – товарні запаси, що формують товарооборот торгівлі та забезпечують нагромадження ресурсного потенціалу шляхом капіталізації прибутку як частки товарообороту. Систему управління інвестиціями найбільш точно характеризує процес управління капіталом, що має свої функціонально-галузеві особливості.

Таким чином, оптимальне співвідношення власного та позикового капіталу розраховується лише в індивідуальному порядку для кожного підприємства окремо. Ефективне управління структурою капіталу залежить від ряду чинників, критеріїв. Кожне окреме підприємство керується тим критерієм, який вважається найбільш доцільним. При формуванні певної структури капіталу беруться до уваги різні умови, які характеризують інвестиційну, фінансову діяльність підприємства Дніпропетровського регіону.

Інформаційні джерела:

1. Інвестиційна привабливість ресурсного потенціалу торговельного підприємства: [монографія] / Я. Д. Качмарик, П. О. Куцик, Р. Л. Лупак., І. Я. Качмарик, Н. Я. Боліновська. – Львів: Літературна агенція «Піраміда», 2012.

УДК 368:338.43

О.В. Жиликова, канд. екон. наук (ХДУХТ, Харків)

СТРАХУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Термін «сталий розвиток» (sustainable development) іноді розглядають як дослівний переклад, тобто життєздатний розвиток або за сенсом як самопідтримуваний розвиток, інколи тлумачать як всебічно збалансований розвиток. Однак у будь-якому тлумаченні метою сталого розвитку є задоволення потреб сучасного суспільства, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Теорія сталого розвитку стала альтернативою парадигмі економічного зростання, противагою екстенсивної моделі, яка ігнорує екологічну небезпеку від розвитку. Парадигма сталого розвитку містить вимоги до захисту довкілля, соціальної справедливості, відсутності